

що потребує удосконалення (і часто ускладнення) способів оброблення. До того ж збільшення кількості первинних показників і, відповідно, трудомісткості їхнього збору та оброблення далеко не завжди виправдано суттєвим підвищенням точності оцінок соціально-економічної безпеки регіону.

При виборі кількості первинних показників моделі оцінювання соціально-економічної безпеки регіону доцільно керуватися правилами, пропонованими І.Г. Мішиною:

сукупність показників для оцінювання соціально-економічної безпеки регіону має визначатися для кожного конкретного дослідження;

сукупність показників має формуватися відповідно до стану соціально-економічної безпеки регіону;

сукупність показників визначається призначенням оцінок соціально-економічної безпеки регіону, запитам користувачів і урахуванням головних тенденцій у її забезпеченні [1, с. 13].

Список використаних джерел

Мішина І.Г. Економічна безпека в умовах ринкових трансформацій: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.01; Донец. нац. ун-т. Донецьк, 2007. 20 с.

УДК 336

Дахно О.М., ст. викладач

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ОБ'ЄДНАНИХ ГРОМАД

Процеси децентралізації влади супроводжуються забезпеченням органів місцевого самоврядування додатковими фінансовими ресурсами. Необхідно зазначити високі темпи зростання власних доходів 159 ОТГ, які вже у 2016 році отримували зарахування 60% ПДФО до своїх бюджетів, становить +34,2% (+1,1 млрд грн). Це більше, ніж на 3% від середнього показника по Україні (темп зростання власних доходів по місцевих бюджетах України – 31%) [4].

Такі темпи зростання власних доходів місцевих бюджетів зумовлені діями Уряду, спрямованими на фінансову децентралізацію. Нові умови підвищили зацікавленість органів місцевого самоврядування збільшувати надходження до місцевих бюджетів, вживати заходи з пошуку резервів їхнього наповнення та підвищувати ефективність адміністрування податків і зборів.

Фінансові підсумки 2017-го року дають можливість стверджувати, що в зберігається тенденція зростання місцевих бюджетів, а також частки місцевих бюджетів у зведеному бюджеті України та динаміка збільшення обсягів надання державної фінансової підтримки на розвиток громад та розбудову інфраструктури. Тільки протягом січня-грудня 2017 року надходження до загального фонду місцевих бюджетів України (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали 192,0 млрд грн, що більше від прогнозних показників Мінфіну на 21,3 млрд грн. А у порівнянні з 2016 роком надходження зросли на 45,4 млрд грн або на +31%. Частка фінансових ресурсів, які отримують місцеві бюджети з державного бюджету досягає 50%, тобто органи місцевої влади володіють половиною фінансових ресурсів зведеного бюджету [4].

НАДХОДЖЕННЯ ВЛАСНИХ ДОХОДІВ 366 ОТГ
за січень-грудень 2017 та 2016 років,
млн. грн.

Платежі до бюджету	366 ОТГ, Всього				з них:							
					159 ОТГ, які об'єдналися у 2015 році				207 ОТГ, які об'єдналися у 2016 році			
	Надходження		Відхилення		Надходження		Відхилення		Надходження		Відхилення	
	2016 рік	2017 рік	+/-	%	2016 рік	2017 рік	+/-	%	2016 рік	2017 рік	+/-	%
Всього, із них:	4 959,6	9 275,6	4 316,0	187,0%	3 261,6	4 376,6	1 115,1	134,2%	1 698,1	4 899,0	3 200,9	288,5%
Податок на доходи фізичних осіб	1 749,0	5 211,7	3 462,6	298,0%	1 749,0	2 470,1	721,0	141,2%	-	2 741,6	2 741,6	-
Акцизний податок	709,1	794,2	85,1	112,0%	367,8	417,2	49,4	113,4%	341,3	377,0	35,7	110,4%
Плата за землю	1 168,1	1 402,0	233,9	120,0%	559,0	651,7	92,7	116,6%	609,0	750,2	141,2	123,2%
Єдиний податок	1 042,0	1 402,6	360,6	134,6%	449,2	605,5	156,3	134,8%	592,8	797,1	204,3	134,5%
Податок на нерухоме майно	76,8	132,5	55,7	172,5%	35,6	60,3	24,8	169,6%	41,2	72,1	30,9	175,1%

Рис. 1. Надходження власних доходів ОТГ за січень-грудень 2016 та 2017 років млн.грн. [4]

Показники моніторингу свідчать, що найкращі результати демонструють об'єднані територіальні громади (ОТГ), котрі мають темпи зростання власних доходів вищі, ніж вони становлять по всіх інших рівнях місцевих бюджетів України, навіть більше, ніж по бюджетах міст обласного значення

Важливим аспектом функціонування місцевих органів самоврядування є також аналіз здійснених витрат. Видатки загального фонду місцевих бюджетів України (без урахування субвенцій на виплати пільг та субсидій) станом на 1 грудня 2017 року склали 345,3 млрд грн, що на 103,4 млрд грн або на 42,7 % більше 2016 року [4].

Держава також збільшила обсяги надання державної бюджетної підтримки місцевим органам влади на розвиток громад та розбудову інфраструктури. Так, якщо у 2014 році було передбачено регіонам з державного бюджету на підтримку соціально-економічного розвитку лише 0,5 млрд грн, то в 2016 році обсяг коштів на реалізацію інфраструктурних проектів зріс майже на 7 млрд грн та склав 7,3 млрд грн. За ці кошти було реалізовано 5904 проекти з підтримки місцевого та регіонального розвитку та 523 ОМС отримали кошти на проекти соціально-економічного розвитку [4].

Залишки коштів усіх місцевих бюджетів України станом на 1 грудня 2017 року становили 78,1 млрд грн, у тому числі: загального фонду - 52,6 млрд грн, із яких на казначейських рахунках знаходилося 42,1 млрд грн, на депозитних рахунках в банківських установах - 10,5 млрд грн (20% від загальної суми залишків). У порівнянні з початком 2017 року обсяги залишків загального фонду на казначейських рахунках зросли на 8,5 млрд грн.

Залишки коштів місцевих бюджетів міст обласного значення (станом на 1 грудня 2017 року) становили 17,1 млрд грн, у тому числі загального фонду - 13,0 млрд грн, із яких на казначейських рахунках - 7,3 млн грн, на депозитних рахунках в банківських установах - 5,7 млрд грн, що становить 43,8% від загальної суми залишків бюджетів міст обласного значення. Станом на 1 грудня 2017 року залишки коштів на рахунках об'єднаних

територіальних громад склали 3,8 млрд грн, у тому числі 0,5 млн грн - на депозитних рахунках.

Рис. 2. Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток окремих територій [4]

Рис. 3. Залишки коштів місцевих бюджетів та ОТГ [4]

Слід зазначити, що ОТГ ефективніше використовують наявний в їх розпорядженні ресурс, спрямовуючи кошти на розвиток територій, а не накопичуючи їх на депозитних рахунках в банках.

Приведені дані дають можливість стверджувати, що основним питанням для об'єднаних громад є не тільки залучення коштів, а у першу чергу ефективне їх використання, у тому числі розгляд питання інвестування коштів для подальшого покращення фінансового стану ОТГ. Для цього необхідно розробити основні теоретичні засади фінансового

менеджменту місцевих громад, проаналізувати практичні результати фінансової діяльності, її ефективності, визначеності та оцінити перспективи покращення.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print1424863378281298>.
2. Blöchliger H., Rabesona J. The Fiscal Autonomy of Sub-central Governments [Електронний ресурс] / OECD Working Papers on Fiscal Federalism. — Режим доступу: <http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/fiscal-autonomy-of-sub-central>.
3. Taxation trends in the European Union. 2014 edition [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/2014/report.pdf.
4. <http://decentralization.gov.ua/news/8053>

УДК 336

Кривенко О.А., ст. викладач, Щербаков В.К., ст. викладач
*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
(м. Полтава, Україна)*

ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТИ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ

Останніми роками важливим питанням для України є її фінансова безпека. Вона знаходиться на досить низькому рівні і вимагає захищеності від загроз різного походження. Значною мірою від її захищеності залежить стабільний економічний розвиток держави.

Економічна безпека – це елемент цілісної системи нації і держави, яку характеризує стан економічної системи, якому притаманна стійкість до її екзогенних й ендогенних викликів і загроз та при якому забезпечується захист національно-державних інтересів у сфері економіки.

Слід зазначити, що основним завданням державної політики, спрямованої на забезпечення економічної безпеки держави, є впровадження системи заходів, спрямованих на забезпечення соціально-економічних інтересів суспільства та досягнення стабільності національної економіки, і особливо стійкості її фінансової складової, що зумовлено насамперед посиленням у XXI столітті інтеграції та консолідації фінансових ринків і формуванням глобальної фінансової системи.

Таким чином, базовою складовою в ієрархії економічної безпеки держави є, без сумніву, фінансова безпека[1].

Фінансова безпека включає:

- стан фінансів і фінансових інститутів, при якому забезпечується гарантований захист національних економічних інтересів;
- гармонійний і соціально спрямований розвиток національної економіки, фінансової системи і всієї сукупності фінансових відносин і процесів у державі;
- готовність і здатність фінансових інститутів створювати механізми реалізації та захисту інтересів розвитку національних фінансів;
- підтримка соціально-політичної стабільності суспільства;
- формування необхідного економічного потенціалу і фінансових умов для збереження цілісності та єдності фінансової системи навіть при найбільш несприятливих варіантах розвитку внутрішніх і зовнішніх процесів і успішного протистояння внутрішнім і зовнішнім загрозам фінансової безпеки[2].

Однією з таких зовнішніх загроз є криптовалюта. Криптовалюта – це цифрова валюта, валютний курс якої встановлюється на підставі вільно плаваючого режиму, як результат